

Som sagt så hjort

Som en fugl Fønix kan et hjorteoppdrett med innslag av vakre håndsydde mannsbunader stige opp av asken fra et grisefjøs.

Gjennom 15 år har Henning Kumle samlet på mannsbunader. Nå er han klar for salg av den fineste bunadsøm fra Thailand og Brumunddal.

Tekst: Live Sætre
Foto: Torbjørn Olsen

Henning Kumle natt til den 31. august i 2004 satt ute under nathimmelen og betraktet de forkullede restene av grisefjøset på Farbergshagen, var de på nippet til å gi opp. De hadde kjøpt Farbergshagen i Gaupen et snaut halvår tidligere, og forbannet seg på at de skulle vise bygdefolket at det var mulig å komme utenfra og klare seg i tradisjonelt jordbruk. Pokker heller. De var ikke redde for å få møkk på fingrene. Da driftsbygningen på 1.400 kvadratmeter brant ned denne augustdagen i 2004, hadde de 680 griser der inne. Driftsbygningen var hele livsgrunnlaget på Farbergshagen.

Da var det Henning Kumle vendte blikket mot den vidtfernende overveldende utsikten over Mjøsa, og forlot det tradisjonelle jordbruket for godt.

- Skal vi bygge opp igjen, skal vi leve av utsikten, sa han, med optimistens ukuelige stahet.

- De sier det er umulig å leve av utsikten, men vi skal bevise det motsatte. Utsikten er det eneste vi har. Vi skal hogge ned skogen og gjenskape kulturlandskapet slik det så ut på slutten av 1800-tallet og leve av hjort. Vi skal bygge opp en driftsbygning i tradisjonelle materialer, men i moderne stil.

Som sagt så hjort. Onsdag før skjærtorsdag åpnet

Henning Kumle sin nye driftsbygning. Høytflygende visjoner er i ferd med å bli virkelighet. Det neste er forhåpentlig et innrykk av nysgjerrige, som siden vil legge et selskap, et bryllup eller et jubileum til denne nyskapningen av et grisehus. Eller kanskje noen faller i staver over driftsbygningens helt spesielle utstilling av håndsydde mannsbunader, og bestemmer seg for å fornye sin garderobe? Eller for den saks skyld: Spise hjortesteik eller beundre denne utsikten, som eierne av Farbergshagen nå skal leve av.

De sier det er umulig å leve av utsikten. Jeg vil bevise det motsatte, sier Henning Kumle på Farbergshagen i Gaupen.

Bygningen har fortsatt ei låvebru dimensjonert for traktor. Men ellers er det lite som minner om et grisekjøp. Fjøs-gluggene er erstattet med svære vindusflater som fanger inn lys og utsikt i alle himmelretninger.

Her er åpent i alle retninger i dobbelt forstand. Selve huset er satt opp av estlandske laftere, i Vågå. Tømmeret er fra Kistefos. Estlandske peismurere i fjerde generasjon har murt opp et ildsted gjennom to etasjer, med bakerovn i gammel hanseatisk stil og murstein fra et nedlagt industribygg i Tallinn.

Golv er lagt med grå granittfliser fra Laos. Grisebinger er erstattet med eksotiske vakre håndlagde teakmøbler fra Nord-Thailand. Doen har marmorfliser fra Laos. Golv i tredje etasje, med kontor og brudesuite, er av tjukke eikeplanker. På taket er det lagt terrakottatakstein fra Baltikum.

Og når alt er installert slik Henning Kumle planlegger, med solcellepanel og vindmølle på taket og det enorme fyringsanlegget i kjelleren i gang på bioenergi, da skal han klippe av ledningen til Eidsva og være sjølgående.

Her er flere drømmer som blir virkelighet. Henning Kumle er historiker med hovedfag i antikt jordbruk og historie. Det ga nysgjerrighet på gamle draktskikker. Gjennom 15 år har han samlet rundt 50-60 gamle drakter og bunader, funnet på loppe-markeder og brukthandler og over alt. Nå har han fått sydd en serie norske mannsbunader slik de var på 1850-tallet, med en rekke fine detaljer som siden er gått tapt.

Hvem vever og hvem syr? Det gjør kvinner Henning Kum-

- Hjorten kan bli så tam at den napper deg i ermet om du somler med serveringen, sier Henning Kumle.

le kjenner gjennom et prosjekt blant et fjellfolk i Nord-Thailand, som han har vært vegleder for, og vietnamesiske kvinner i Brumunddal. En skreddermester i Norge har vært læremester i monteringen.

Når driftsbygningen åpner for publikum, henger et utvalg av de nydeligste, håndsydde bunader på rekke og rad mellom thailandske teakmøbler, små vevnader fra alle verdenshjørner og gamle grindvever. Alt er håndsydd. Alt sølvet er håndsmidd. Det er ikke østlig billigproduksjon, men dyrt og vakker.

Det lyser i Henning Kumles blikk. Nå har han prototypene klare. Folk kan bestille seg bunad og ta mål. Og kommer den store festen for brått på, kan de låne en bunad så lenge.

I skogbrynet ovenfor Farbergshagen står en flokk hjortedyr og speider forsiktig ut mot fôringsplassen. De modigste våger seg fram, grasiøse, slanke med litt hvitt som lyser i bakenden. De snur og flykter, men lar seg lokke tilbake til en smak av kraftfôr og rundballe. De kan ifølge sine matverter bli nesten plagsomt tamme, slik at de napper deg i ermet om du somler med serveringen.

Selskapslokalet i driftsbygningen har en bakerovn i hanseatisk stil, bygget av gammel murstein fra Tallinn.

Men i dag er det både vind og lukten av fremmede i lufta. Det gjør dem litt reserverte. Så dukker selveste kronhjorten fram med majestetisk verdighet. Han snur seg langsomt, viser sin vakre profil med en overlegen eleganse, som for å demonstrere sitt herredømme over denne uvante situasjonen. På vakt, men selvsikker. Det er som om han er bevisst sin rolle som et storslått fotoobjekt for et beundrende tobeint publikum.

Han skal betjene et 30-talls hunndyr og ser ut til å herske over sin hjord med den største selvfølge. Nå har Henning Kumle rundt 35 dyr. De planlegger en flokk på rundt 120.

Foreløpig vet de firbeinte ikke hva som venter dem. I kjelleren i driftsbygningen bygges nemlig et produksjonsanlegg for slaktning og bearbeiding av hjortekjøtt. Drømmen er å kombinere foredling av hjortekjøtt med

En annerledes driftsbygning, men låvebru dimensjonert for traktor har den fortsatt.

Driftsbygningen på Farbergshagen, med møbler fra Thailand og utstilling av mannsbunader.

egenproduksjon av vin og ølbrygging på gammelt vis. Nå venter man på hva som måtte komme av EU-direktiver som kan gi Farbergshagens eiere lov til å lage eddik og viner.

I kjelleren i den nye driftsbygningen står et par ski med klosser på. Henning Kumle ler

litt brydd når vi spør hva det er. Njo, det er en prosjekt, en slede han bygger som skal gi ham litt fart når han skal ta av fra haugen sin med paraglider. Med propell. Slik er det med dem som virkelig tar av.

gd.
Gudbrandsdolen
Dagningen

Lørdag 14. april 2007

Nr. 85

170. årgang

www.gd.no

Kr. 15.00